

KRYTYCZNE OPRACOWANIE LISTY GATUNKÓW HYMENOLEPIDIDAE WYSTĘPUJĄCYCH U ANSERIFORMES

Jedyne do chwili obecnej monograficzne opracowanie ptasich *Hymenolepididae* Skrjabina i Mathevossian (1945) jest już teraz przestarzałe. W czasie ostatniego dziesięciolecia pojawiło się szereg nowych prac z tej dziedziny podających opisy nowych gatunków i nowe koncepcje systematyczne. Z tego względu wydało mi się celowe opracowanie aktualnej listy dotychczas znanych tasiemców tej grupy systematycznej opisywanych z ptaków blaszkodziobych całego świata. Opracowana lista będzie zawierać nazwę gatunkową pasożyta i synonimikę, nazwę żywiciela, lokalizację, rozmieszczenie geograficzne, krótką diagnozę gatunku oraz oddzielnie spis tasiemców według żywicieli. Według dostępnej mi literatury zebrałem dotychczas opisy 176 gatunków *Hymenolepididae* zarejestrowanych u 85 gatunków *Anseriformes*. Skrjabina i Mathevossian (1945) podają opisy 121 gatunków o niezakwestionowanej dotąd odrębności oraz 22 gatunków niedostatecznie zbadanych, często jeszcze nie nazwanych. Do opisanych w monografii Skrabina i Mathevossian nie wchodzi 12 następujących gatunków i podgatunków, których odrębność wydaje się, według badań moich (8 gatunków i 2 podgatunki), oraz Spasskich (1954) (2 gatunki) nieuzasadniona: 1) *Apl. pseudofurcigera* Skrj. et Math., 1945 — syn. *Apl. furcigera* (Rud., 1819); 2—7) *Dicr. coronula micracantha* Skrj. et Math., 1945, *Dicr. pseudocoronula* Skrj. et Math., 1945, *Weinlandia macrostrobilodes* Mayhew, 1925, *Weinl. introversa* Mayh., 1925, *Hym. mergi* Yamaguti, 1940 i *Hym. apcaris* Sharma, 1943 — wszystkie synonimy *Dicr. coronula* (Dujardin, 1845); 8) *Drep. lanceolata* var. *lobata* Szpotańska, 1931 — syn. *Drep. lanceolata* (Bloch, 1782); 9) *Hym. globulosa* Szpotańska, 1931 — syn. *Hym. teresoides* Fuhrm., 1906; 10) *Hym. villosoides* Solowjow, 1911 — syn. *Hym. arcuata* Kowalewski, 1904; według Spasskich (1954) 11) *Hym. parvisaccata* Shepard, 1943 — syn. *Dicr. coronula* (Duj., 1845), 12) *Hym. anseris* Skrj. et Math., 1942 — syn. *Hym. setigera* Froelich, 1789). Po przeanalizowaniu dotychczasowych koncepcji systematycznych doszedłem do przekonania, że brak szeregu danych szczegółowych dotyczących zarówno anatomii jak i cyklów życiowych wielu *Hymenolepididae* bytujących u *Anseriformes* nie pozwala na przyjęcie żadnej z tych koncepcji w całej rozciągłości. Proponuję tymczasowe przyjęcie diagnozy rodzajowej *Hymenolepis* Weinland, 1858 *sensu lato* dla większości dotychczas znanych trzyjądrowych ptasich tasiemców omawianej grupy.

Na wyłączenie z rodzaju *Hymenolepis* Weinland, 1858 s.l. zasługują następujące rodzaje, obejmujące gatunki pasożytujące u *Anseriformes*: a) *Dicranotaenia* Railliet, 1892 sensu Spassky et Spasskaja, 1954, b) *Drepanidotaenia* Railliet, 1892 sensu Spassky et Spasskaja, 1954, c) *Echinocotyle* Blanchard, 1891, d) *Orlovilepis* Spassky et Spasskaja, 1954, e) *Sobolevicanthus* Spassky et Spasskaja, 1954, i f) *Sphenacanthus* Lopez Neyra, 1942 sensu Spassky et Spasskaja, 1954.

КРИТИЧЕСКАЯ ОБРАБОТКА ПЕРЕЧНЯ ВИДОВ *HYMENOLEPIDIDAE*
ПАРАЗИТИРУЮЩИХ У *ANSERIFORMES*

Резюме

Автор сигнализирует составление им перечня известных до сих пор 176 видов *Hymenolepididae* у 85 видов *Anseriformes* всего мира. В перечне будут указаны видовые наименования паразитов и хозяев, наряду с их синонимами, локализация цестод, их географическое размещение и краткое описание видов, с означением главных их размеров. Кроме того автор дает перечень выделенных без достаточного обоснования 12 видов и обсуждает некоторые новые систематические концепции.

A CRITICAL ELABORATION OF A LIST OF *HYMENOLEPIDIDAE* OCCURRING-
IN *ANSERIFORMES*

Summary

The author announces the elaboration of a list of the hitherto known 176 species of *Hymenolepididae* living in 85 species of *Anseriformes* all over the world. The list will contain the specific names with the synonyms of the parasite and the host, the localization of tapeworms, their geographical distribution and their short descriptions stating their most important measurements. Next will enumerate twelve species and subspecies erroneously separated and will present some new systematic conceptions.